

Jan Pavel II. při generální audienci 20. srpna 1997

Maria - vzor panenství církve

Církev je matkou a pannou. Koncil hned poté, co prohlásil, že církev je matkou podle Mariina vzoru, připisuje jí také titul panny a vysvětluje jeho význam. Je pannou; čistě a neporušeně zachovává věrnost slíbenou snoubenci a napodobuje Matku svého Pána v tom, že silou Ducha svatého zachovává panensky neporušenou víru, pevnou naději a upřímnou lásku.

Maria je tedy vzorem pro panenství církve. V této souvislosti je třeba poukázat na to, že panenství nepřísluší církvi v užším smyslu slova, poněvadž nepředstavuje životní stav velké většiny věřících. Cesta manželství zásluhou plánu Boží prozřetelnosti je totiž tím nejrozšířenějším stavem, mohli bychom říci běžným pro všechny, kteří jsou povoláni k víře. Dar panenství je rezervován omezenému počtu věřících povolaných ke zvláštnímu poslání uvnitř církevního společenství.

Koncil s odvoláním na sv. Augustina nicméně tvrdí, že církev je pannou v duchovním smyslu v neporušenosti ve víře, v naději a v lásce. Církev proto není pannou ve všech svých členech tělesně, ale náleží jí panenství ducha. To znamená, neporušená víra, pevná naděje a upřímná láska.

Koncilová konstituce *Lumen gentium* chce proto připomenout, že panenství Marie, která je vzorem církve, zahrnuje také fyzickou dimenzi panenského početí Ježíše z Ducha svatého bez zásahu muže.

Maria je Pannou v těle i Pannou v srdci, což dokazuje její úmysl žít v hluboké intimitě s Pánem, jak to rozhodně dala najevo ve chvíli zvěstování. Proto ta, která je vzývána jako Panna panen, představuje pro všechny bezpochyby ten největší příklad čistoty a úplného darování se Pánu. Zvláštním způsobem se od ní inspirují křesťanské panny a ti, kteří se radikálním a výlučným způsobem odevzdávají Pánu v různých formách zasvěceného života.

Mariino panenství po tom, co splnilo důležitou roli v plánu spásy, i na dále blahodárně ovlivňuje život církve. Nezapomínejme, že prvním a výjimečným příkladem každého čistého života je určitě Kristus. Maria však přesto představuje zvláštní vzor čistoty, žité z lásky k Pánu Ježíši. Ona vybízí všechny křesťany, aby se zvláštním nasazením žili čistotu svého vlastního stavu a svěřovali se Pánu v nejrůznějších okolnostech svého bytí. Ta, která je povytce svatostánkem Ducha svatého, pomáhá věřícím znovu odhalit jejich vlastní tělo jako chrám Boží a respektovat jeho ušlechtilost a svatost.

Mladí vzhlížejí k Panně Marii, když hledají autentickou lásku a vzývají její mateřskou pomoc, aby vytrvali v čistotě. Maria připomíná manželům základní hodnoty manželství a pomáhá jim překonávat pokušení malomyslnosti a ovládat vášně, které se snaží podrobit si jejich srdce. Její úplná odevzdanost Bohu je pro ně silným podnětem k životu ve vzájemné věrnosti, aby neklesli pod těžkostmi, které ohrožují jejich manželské soužití.

Koncil povzbuzuje věřící, aby hleděli na Marii a napodobovali její panensky neporušenou víru, naději a lásku. Střežit neporušenost víry je náročným úkolem církve povolané k vytrvalému bdění, a to i za cenu obětí a zápasů. Víra církve je totiž ohrožena nejen těmi, kteří odmítají poselství evangelia, ale především těmi, kteří přijímají pouze část zjevené pravdy a odmítají plně sdílet celý poklad víry Kristovy snoubenky.

Takovéto pokušení je bohužel již od počátku církve patrné v jejím životě a snaží se ji donutit k tomu, aby přijala zjevení jen částečně, anebo aby dávala Božím slovu omezenou a osobní interpretaci, která by byla v souladu s vládnoucí mentalitou a s individuálnímu tužbami. Maria plně přilnula ke slovu Pánovu a je pro církev nepřekonatelným vzorem panensky neporušené víry, protože přijímá celou zjevenou pravdu s učenlivostí a stálostí. Maria svou neustálou přímluvou vyprošuje církvi světlo naděje a plamen lásky, ctnosti, pro něž se její pozemský život stal pro všechny nedostižným příkladem.

Našim krajanům z Čech a Moravy Sv. otec Jan Pavel II. řekl:

Nyní se obracím na poutníky z různých koutů české republiky. Rád vás vítám zde v Římě, při stolci Petrově. Kéž tato pouť ve vás rozmnoží víru, věrnost a lásku ke Kristu a kéž si tyto dary odnesete také do svých domovů. Nechť vás provádí mé apoštolské požehnání. Chvála Kristu!

Papež o smrti Panny Marie

Přímo senzaci vyvolala katecheze Jana Pavla II. z 25.6., v níž zaujal definitivní stanovisko k otázce, zda Panna Maria zemřela jako ostatní lidé, či jen “usnula”, aby přešla do věčnosti, jak míní někteří zbožní křesťané. Zatím se o tom jednoznačně nemluvilo ani v souvislosti s vyhlášením dogmatu o nanebevzetí P. Marie, ani na II. vatikánském koncilu. Nyní asi uzrál čas pro rozhodující slovo.

Když v minulém století bylo vyhlášeno dogma, podle kterého Maria na základě zvláštní milosti Stvořitele s ohledem na vtělení Božího Syna v jejím těle byla jako jediný člověk uchráněna dědičné viny, věřilo mnoho lidí, že tím byla také osvobozena od smrti, která podle křesťanského přesvědčení je trestem za hříchy.

Zapojení do díla spásy a oběti

Když podle papeže bereme v úvahu hluboké spojení P. Marie s jejím božským Synem, tzn. když Mesiáš, její Syn, zemřel, lze těžko uznat, že by pro Marii platil opak. Tak to viděli první křesťané a tak o tom mluví spisy raných teologů.

Maria je zapojena do vykupitelského díla svého Syna, a musela tedy vzhledem k vykoupení lidstva mít účast také na jeho utrpení a smrti, jak to řekl Severius Antiošský v prvopočátcích křesťanství: “Jak by mohlo být možné zmrtvýchvstání bez předchozí smrti?”

Doklady až do 5. století

Jelikož v Písmu svatém o tom nemáme zmínku, musíme vycházet z toho, že Maria normálně zemřela. Papež zdůraznil: “Je zcela jisté, že Maria nebyla vyňata ze smrti, i ona podstoupila smrt.” Toto učení je možno prokázat v celé tradici až do 5. století jakožto převládající mínění.

Předstupeň nového dogmatu?

Názor na “usnutí Panny Marie” vznikl až v 17. století. Prvotní církve byla jiného mínění. Tyto papežovy výroky mají zvláštní aspekt. Jsou svým způsobem blízké Mariinu titulu “Spoluvykupitelka”. V Římě se množí prosby, aby byl tento titul Matce Boží oficiálně přiznán. Toto přesvědčení získalo nyní nový impulz.

Christ von Morgen 5.8.1997

(Celou katechezi jsme přinesli v čísle 27/97. Oprava: Ve třetím sloupci má být místo přidržena správně přidružená.)

Myšlenka na neděli

Falešná zbožnost

Zamyšlení nad úryvkem

Mk 7, 1-8; 14-15; 21-23

Opustili jste Boží přikázání a držíte se lidské tradice

Do tábora Ježíšových učedníků přišla skupina farizeů a zákoníků. Nebylo jim zatěžko putovat několik dní, aby našli Ježíše. Museli také vynaložit úsilí, aby si zjistili, kde jej mají hledat. Jistě se ptáš, co je přimělo k takové horlivosti. Dobře by jim bylo, kdyby je vedla upřímná touha slyšet dobrou zvěst, kterou Pán tak štědře hlásá, kudy chodí.

O čem asi rozmlouvali celou tu dlouhou cestu? O tom, co jim nejvíce leží na srdci. Jsou rozmrzelí, že se tu objevil prorok s velkou autoritou, který se na ně vůbec neohlíží, nebere v úvahu jejich postavení. Dostali strach, že může být ohroženo to, čím oni ovládají druhé a na čem si nejvíce zakládají: na svém způsobu bohopocty, která se utápí ve spoustě vnějších předpisů, jež pocházejí od lidí. Ve své pokrytecké horlivosti vůbec nevidí, jak daleko je Bůh od jejich formalit.

Farizeové tedy nespěchají poslouchat Ježíšova slova, pokládají za důležitější kontrolovat, zda se kolem něho ctí a zachovávají předpisy, kterých si oni sami tolik cení.

Jejich obavy jsou ovšem oprávněné. Zveličování toho, co je vlastně malicherné, potkáš nejspíše tam, kde se zlehčuje to, co je závažné a důležité. Přehnaná starost o vnější čistotu zavírá oči před vnitřním poskvrněním. Vidíš tu propast, která odděluje tyto představitele Zákona od skutečného Zákonodárce? Zatímco jim leží na srdci neumyté ruce, Ježíš obrací všechnu pozornost k čistotě lidského srdce. Jestliže chce mít své srdce nikoliv daleko, ale u sebe, myslí přitom především na tvé dobro. Starost o skutečnou vnitřní čistotu, kterou farizeové nedocenili, obrací pozornost k lidskému srdci. Přečti si znovu a pozorně Ježíšův výčet smrtelně nebezpečných zárodků, které mají svůj zrod a počátek právě v něm. Rozpomeň se na své vlastní pády, a musíš dát Pánu za pravdu: všechno, čím ses kdy hanebně poskrnil, začalo nestřeženou myšlenkou, která vyklíčila nejdříve ve tvém srdci.

Jakkoliv jsou si učitelé Zákona jisti svou zbožností a podle svých lidských nauk dokonce vyučili celý národ, Pán jim slovy proroka jasně říká, že jejich zbožnost je marná. Nikoliv člověk si určuje, čím bude ctít svého Boha. Bůh sám stanoví, čím je člověk povinen jemu i sobě.

Zamysli se s celou vážností nad tímto varováním. Projevy zbožnosti, které zůstávají jen na povrchu a nesměřují k čistotě srdce, nepřispívají ani k Boží chvále ani k tvému duchovnímu prospěchu. Mohou dokonce ubližovat tobě i tvým bližním. Jen si přiznej, že někdy tvou hnací silou spíše než opravdová láska k Bohu bývá také nepřiznaná sebeláska. Lákají nás nápadné vnější projevy, jako by ony samy byly znamením dokonalosti. Ale jestliže povrchní zbožnost nevychází z opravdové lásky k Bohu a slouží ti spíše k tomu, abys měl dojem mimořádné horlivosti, stane se ti po čase břemenem, kdybys tento svůj náklad odložil, musel bys přiznat, že nejsi nic víc než ti druzí. A protože tvé břemeno tě tak dvojnásobně tíží, zatímco ti druzí si lehce vykračují, popouzí tě to, abys jim přinejmenším v duchu vyčítal, proč oni také nezačali to, co děláš ty. A tak Ježíš místo pokorné úcty a lásky nachází ve tvém srdci netrpělivou povýšenost a podrážděnost. Tak jen klameš sám sebe(1). Nemůžeme ctít Boha tím, co v nás působí, že jsme povýšení a nelaskaví ke svým bratřím.

Varuj se tedy kvasu farizeů. (2) Tak bys udusil skutečné dobré semeno, které může zachránit tvou duši(3). Z tohoto Ježíšova semene rostou jiné plody, plody Ducha: láska, radost, pokoj, shovívavost, dobrota, věrnost, tichost zdrženlivost(4). Jak vidíš, je to pravý opak toho zlého, co člověka poskrňuje. Budeš-li toto uvádět ve skutek(5), bude z tvého nitra vycházet to, co tě skutečně posvěcuje a očisťuje, neboť stejně jako zlo i dobro začíná a klíčí ve tvém srdci.

Chceš-li se uchovat neposkrvněným od světa(6), uchyl se k Srdci, které je nejčistší a neposkrvněné. Do Srdce Mariina nikdy nic zlého nevstoupilo. Skrze ni nám přišel Život, Slovo pravdy, abychom byli jako prvotiny ze všeho, co stvořil(7). Buď vnímavý pro její slovo, které vkládá do tvé duše, tak jako je kdysi ukládala ve svém srdci(8). Kdo podle něho jedná, nikdy nezakolísá(9).

Bratr Amadeus

(1) srov. 2. čtení Jak 1,22

(2) srov. Mk 8,15

(3) srov. 2. čtení Jak 1,21;

(4) Gal 5,22

(5) srov. 2. čtení Jak 1,21n

(6) tamtéž;

(7) tamtéž

(8) srov. Lk 2,51;

(9) srov. resp. žalm 15

Bůh a ty

Mnoho se mluví o potřebě obrácení. Obrátit se znamená změnit směr; vrátit se na správnou

cestu. Pokusíme-li se najít to nejzákladnější, to nejstručnější, snad bychom mohli říci, že jde o obnovu základního vztahu mezi člověkem a Bohem. Tento vztah vychází ze skutečnosti, že zde stojí proti sobě Boží nekonečnost a lidská nicota. To znamená, že zatímco Bůh je sám ze sebe vším, člověk je sám ze sebe ničím. Tím, čím jsme, jsme díky velkodušné Boží stvořitelské moci, láskyplné milosti a milosrdné slitovnosti. Každá bytost má svůj plný smysl a uplatnění jedině tehdy, jestliže se nachází na tom místě a plní to poslání, pro které je určena.

Člověk jako duchovně tělesná bytost je určen k tomu, aby oslavoval Pána tím, že se dobrovolně odevzdává a podřizuje svému Stvořiteli, aby on v něm a skrze něho ukazoval svou nekonečnou lásku a moc.

Člověk má ovšem svobodu a může se Bohu také vzepřít. Opouští tím ten řád a ten smysl, pro který byl stvořen, a otevírá tak svým vlastním rozhodnutím pole působnosti Božimu nepříteli Satanu, který všemožně šíří zlo a člověku škodí. Moc a síla Boží lásky se však projevuje v tom, že ani lidský odboj ani Satanova zloba nemohou zmařit Boží plán, který umí i lidskou zlobu obrátit obdivuhodně v dobro, a to způsobem, který vysoko překračuje naše chápání. Mělo by nám být tedy zřejmé, že Boží záměry, úmysly a způsob, jakým je uskutečňuje, budou vždy přesahovat naše chápání.

Hřích přivedl na svět mnohé z toho, co nám způsobuje bolest, co vyvolává naše obavy, náš strach, naši úzkost. Ačkoliv se jim nemůžeme ubránit, nemění to nic na skutečnosti, že ani to, co nám způsobuje utrpení, strádání a úzkosti, nestojí mimo Boží pozornost, a nemůžeme se tedy vymknout jeho nejvyššímu plánu, který nadále zůstává plánem svrchované Pravdy, Spravedlnosti, Dobroty a Lásky.

Kde se projevila nejzřetelnější Boží dobrota a slitovnost, když jeho Syn jako jeden z lidí chodil a dobře činil? Tam kde člověk trpěl, strádal neduhy těla i duše, tam, kde umíral. Kdyby v Palestině nebylo nemocných, malomocných, posedlých, hříšných, na kom by se projevila Ježíšova moc? Jestliže se však projevuje tam, kde se pokouší triumfovat zlo, nepůsobí snad stejně, ne-li více tam, kde převládá dobro? Jestliže umí použít i těch, kteří se mu vzpouzejí, aby skrze ně navzdory jejich zlé vůli uskutečňoval své božské záměry, čím více je uskutečňuje skrze ty, kteří přijímají jeho vůli a dávají se mu zcela k dispozici?

Ježíš přišel na tento svět sám a získal pro své působení nejprve jen hlouček učedníků. Když tito mužové začali pod vlivem Ducha svatého sami zprostředkovávat evangelium, získali při první příležitosti 5000 nových věrných vyznavačů. Tak se Boží království šířilo, až oslovilo celý svět. Co na tom, že těch prvních hlasatelů bylo tak málo, co na tom, že to byli prostí lidé? Nic nezáleželo na lidské přesile a lidské chytrosti. To podstatné bylo v tom, že tato hrstka se dala Pánu plně k dispozici, protože to, co bylo třeba, vykonal stejně Boží Duch a milost jeho lásky. Musíme snad jasně vědět, jak je to možné? Můžeme přece říci: "My to nevíme, ale ví to Bůh, který je Nejmoudřejší, Nejmnocnější a Nejdobrotivější. To je to jediné, na co se spoléháme."

Zatímco naše zkažená přirozenost nás podněcuje, abychom stavěli na sobě a svých silách, na svém důmyslu a na své vypočítavosti, naše jistota je právě v tom, že ten, který je najmocnější, nepotřebuje naši sílu, protože právě na naší slabosti osvědčí svou moc, ten, který je najmoudřejší, nepotřebuje naši chytrost, protože na naší prostotě ukáže svou moudrost, ten, který je vševědoucí, nepotřebuje naši vynalézavost, protože na naší bezradnosti ukáže svou prozíravost, ten, který je nejdobrotivější, nepotřebuje naše sebevědomí, protože na naší důvěře a odevzdanosti ukáže svou otcovskou lásku.

A tak není divu, že ti, kteří si myslí, že jsou mocní, musí se zlostně znepokojovali, když se setkají s překážkou, ti, kteří si myslí, že všechno pochopili a všemu rozumějí, nechápou vůbec to, co Bůh říká církvím. Naopak ti, kteří to pochopí, nemusí se bát, ani když kolem sebe vidí nepřehledné moře zla. Není ho více, než bylo za dob Mojžíšových, Eliášových a Kristových. Nemusí cítit úzkost, ani když vidí kolem sebe tak málo těch, kteří hledají dobro. Není jich méně, než bylo těch několik věrných, kteří s Marií, Matkou Ježíšovou trvali na modlitbách. I když se zdá, že přesila zlá už už vítězí, tak jak zvítězila smrt nad Lazarem. Bůh nepřijde pozdě, ani

nezaspí, právě naopak. Právě tehdy, když se zdá, že všechno lidské je beznadějně marné, otevírá se pravá příležitost, aby Bůh ukázal svou moc. Záleží jen na jednom, abychom pevně a neochvějně drželi s Pánem, protože je-li Bůh s námi, kdo proti nám?

Vždyť jsme denně svědky toho, jak těm, kteří si myslí, že jsou silní, nejvíce překážejí ti, které pokládají za slabé; těm, kteří jsou ve svých očích vzdělaní a moudří, nejvíce vadí ti, kteří jsou prostí; těm, kteří si zakládají na sobě, jsou nesnesitelní ti, kteří jsou pokorní; ti, kteří udělali všechno pro to, aby byli v přesile, se bojí i nepatrné menšiny. Dokazují tak proti své vůli, že věci se mají nikoliv tak, jak si oni přejí a myslí, ale tak, jak je stanovil Bůh. Což říká dílo o tom, kdo je udělal: “On mě neudělal”? Copak výtvor řekne svému Tvůrci: “On ničemu nerozumí”? (Iz 29,16)

Katoličtí křesťané jsou v sekularizované společnosti stále více v menšině. Ale je tu ještě v této menšině další menšina těch, kteří otevřeli dokořán své srdce Bohu a dávají se vést jeho otcovskou rukou. To jsou ti maličtí, kterým Otec, jak se mu zalíbilo, svěřil svá tajemství. Oni se spolehli na Pána jako na svého Pastýře a nezaleknou se ani když je vede údolím stínů smrti, nezaleknou se ani jeho ran, protože právě ty jsou jejich útěchou.

Ten, kdo plně důvěřuje Pánu, chápe, že jeho zákon je mu nejlepší cestou, kterou nás vede k sobě. Zachovávat Boží zákon není jen věcí pokory a poslušnosti, ale také věcí důvěry a odevzdanosti. Kdo s důvěrou přijímá přikázání, ten s důvěrou přijme i rady, a Bůh si z něho připraví nástroj pro konání svých divů. To je pokolení těch, kdo hledají tvář Jakubova Boha.

Na tuto cestu od počátku svého života vykročila Matka Boží Panna Maria. Ona nejlépe a v úplnosti uskutečnila to, co Bůh zamýšlel, když stvořil člověka. Na Marii poznáváme, jak veliké věci může Bůh učinit s tím, kdo je jeho nepatrným služebníkem. Jí, Matce vlastního Syna, zvláštním způsobem svěřuje ty, kteří mu důvěřují, a tak jim pomáhá kráčet v jejích stopách. Ona je Matkou jejich duchovního dětství a učitelkou vlastních osvědčených ctností. S ní dokonává Bůh, co ve světle jeho Ducha sama předpověděla: sesazuje mocné v trůnu a povyšuje ponížené. Hladové sytí dobrými věcmi, a bohaté propouští s prázdnou.

Proto také všichni, kdo nastoupili plodnou cestu “malých duší”, milují Marii oddaně a vroucně a jsou vnímaví k jejímu mateřskému hlasu, a naopak ti, kteří spoléhají na sebe, hledají si všechna možná zdůvodnění, že se bez ní mohou obejít. Mýlí se velice, neboť Bůh právě s ní a skrz ni chce uskutečnit v každém člověku svůj odvěký plán spásy. Jak se může bez ní obejít člověk, když se bez ní neobešel Bůh? Skrze ni se ujímá Izraele, svého služebníka, a rozpomíná se na své milosrdenství, jak slíbil našim předkům.

Jemu buď čest a sláva na věky.

-ire-

Šebastián Labo

Události v údolí Cova de Iria v roce 1917

“Vypuknou války”

Pod tím je třeba rozumět i občanské války, revoluce, partyzánské vojny a terorismus, jak jsme to od Ruské revoluce až do dnešních dnů zažili. Matka Boží nemohla s malými pasáčky vést nějaký odborný rozhovor o různých druzích války. Krvavá předehra převratu 25. října 1917 postihla nejdříve Rusko a jím podrobené národy a potom se přeměnila na občanskou válku, která skončila až po letech milióny obětí na životech, zraněných, hladovějících a bezprizorných. To byl začátek onoho “budování chrámu”, onoho “vypořádáme se se všemi nemilosrdně...”

“Ruská říjnová revoluce” začala výstřely křižníku “Aurora”, který byl v ruském vojenském přístavu padesát kilometrů západně od Petrohradu. Výstřely byly signálem k útoku na Zimní palác. Tito příkladně revoluční námořníci se v marxisticko-leninských knihách označují za hrdiny revoluce. Ale ani jedno slovo nenajdeme nikde o tom, že tito bohatýři, kteří dopomohli Leninovi k moci a umožnili mu realizovat jeho program “zničit všechny existující”, byli za několik měsíců později, když se bránili před novou diktaturou ze strany Lenina, na jeho příkaz

nemilosrdně povraždění.

Občanská válka ve Španělsku a její oběti v druhé polovině třicátých let byly pokusem rozpoutat komunistickou revoluci i mimo hranice SSSR. Tažení proti Polsku v září 1939 nebylo také věcí jen hitlerovského Německa. Podle diplomatické dohody mezi Německem a SSSR napadla Stalinova armáda Polsko 17. září. Vraždy více než šesti tisíc polských důstojníků v Katyňském lese a v ruských táborech usvědčují z cynické lži pozdější vyhlášení Moskvy z poválečných let, podle nějž SSSR chtěl vojenským útokem Polsko částečně zachránit.

Hitlerův "Drang nach Osten" jako projev šílené ideologie vedl v červnu 1941 k "nečekanému" útoku na SSSR a k rozšíření druhé světové války. Konec této velké tragédie však nijak neopravňoval komunisty v Moskvě, v čele se Stalinem, aby po ukončení války v roce 1945 násilně anektovali - celkově nebo částečně - sousední země východní Evropy. Snaha, touha každého národa po sociální spravedlnosti, národní samostatnosti a svobodě, která se projevila nejprve ve východním Berlíně, potom v Maďarsku, Polsku, Československu a zase v Polsku, mohla být rozdracena jen pásy sovětských tanků. Válka v Koreji v padesátých letech, jakož i dlouholeté tragédie ve Vietnamu a Kambodži by vůbec nebyly existovaly, kdyby Leninovi nástupci v Moskvě respektovali svobodu a suverenitu národů a nechtěli za každou cenu uskutečnit vlastní plány "zničit všechno existující" a "postavit svůj chrám".

Přepadení Afganistánu na Vánoce 1979 imperialistickým SSSR a polské drama z 13. prosince 1981 jsou toho nejnovějšími důkazy. Ale důkazem je i plíživá sovětizace Nikaraguy, přes Kubu řízený vliv na vývoj v Guatemale a krvavá občanská válka v El Salvádoru.

"Mnohé národy budou zničeny"

Tato druhá předpověď souvisí s první, týkající se válek. Poukazuje současně i tzv. "proletářský internacionalismus", povaze národa se přičítá iluzi komunismu, která není ničím jiným než sovětským pláštíkem na ovládnutí jednotlivých národů, anebo na jejich zničení. Dnes už je jasné, že první "komunistický" mnohonárodní stát, SSSR, je jen umělý, násilím udržovaný státní útvar a že to je čistě ideologický pojem. Právě tak jako staré carské Rusko bylo vězením národů, je dnes obrovským koncentračním táborem s úmyslem* oloupit jednotlivé národy, zvláště malé, o jejich kulturu, dějiny, tradice a jazyk.

Některé národy měly být úplně zničeny. V letech 1944-45 byly ze své vlasti vyhnány tyto národy SSSR: Krymští Tataři, Kalmyci (220.000), Kobardini, Karači (150.000), Inguši obývající severovýchodní Kavkaz (asi 90.000) a další. Víc než polovina přišla přitom o život. V geografických mapách, vytištěných v Státním geografickém institutu geodézie, Moskva v roce 1947, se už tyto národnostní skupiny neobjevily ani jako autonomní republiky, ani jako autonomní provincie (oblasti), jako tomu bylo dříve. Byly z geografických map jednoduše vymazány. Povolžské Němce postihl podobný osud. Malé pobaltské státy, Lotyšsko, Litva a Estonsko, ještě nezmizely z mapy jen díky neslýchaným obětem, neochvějně vytrvalosti a nezlomné vůli nepodrobit se a vzdorovat sovětizaci. I tak byli mnozí příslušníci těchto národů, jako například čtvrtina Litevců, deportováni na Sibiř, nebo přišli o život při teroru ve vlasti. Co bylo od r. 1917 do r. 1945 hrozným osudem několika národů v SSSR a po válce i soudem vícera východoevropských států, to se v posledních dvaceti letech, zejména však v sedmdesátých letech, šíří v mnohých zemích Asie, Afriky a Latinské Ameriky. Toto všechno se děje cílevědomě v rámci komunistické světové revoluce. Jen v samotné Kambodži přišlo o život víc než tři milióny lidí a konec genocidám je ještě v nedohlednu.

"Nastane hlad"

Po skončení války v roce 1918 propukl hlad v mnohých oblastech Evropy jako důsledek války. V SSSR následkem revoluce a občanské války hlad trval déle. Několik let po válce roku 1929 propukl v SSSR obrovský hladomor. Mimořádně těžce byly postiženy jižní části Ruska a Ukrajina. Právě ta Ukrajina, která byla ještě před pár lety označována za "obilnici Evropy". Hlad

mořil všechna města, vesnice, osady. Základ a důvod této katastrofální situace není možno hledat v mimořádném suchu anebo v nějakých katastrofálních bouřkách, ale v násilné kolektivizaci zemědělství, která si vyžádala cenu deset až dvanáct miliónů lidských životů.

A když dnes Poláci potřebují pomoc svobodného světa, aby unikli hladové smrti, tak je to třeba částečně připsat i na konto šestatřicetileté závislosti na kremelských vládcích.

“Budou mučit mnohé nevinné”

Nikita Sergejevič Chruščov na XX. sjezdu Komunistické strany Sovětského svazu vyhlásil, že na přímý Stalinův příkaz bylo zastřeleno nebo jinak zamordováno asi šest miliónů kulaků a dalších deset miliónů bylo během tohoto masového vraždění “vyřazeno”. Podle Stalinova názoru to “bylo potřebné, aby se v továrnách a na venkově mohl uskutečnit a realizovat marxismus-leninismus”. (Ze zprávy na XX. sjezdu KSSS v únoru 1956.) Počet, který tento diktátor přiznal, byl asi jen čtvrtinou z celkového počtu obětí “leninsko-stalinské epochy”. Kolik dobrých bylo mezi nimi, těžko odhadnout. Mnozí z nich byli komunisté, kteří tento systém přijali v přesvědčení, že bude i ve skutečnosti odpovídat pěkným heslům o sociální spravedlnosti, osobní svobodě, o národním sebeurčení a samostatnosti. Když však jednoho dne zjistili, že je to právě naopak, dostali se do konfliktu s marxismem, přestali v marxismus věřit a mnozí ztratili smysl života. Jeden z nich - jako mnozí před ním a po něm - vyznává: “Za nejzoufalejší, nejztracenější a nejbezradnější považuji ten úsek svého života, ve kterém jsem se dostal do konfliktu s marxismem, přestal jsem mu věřit, a tím jsem ztratil celý svůj dosavadní svět.” **

V létě 1949 dostal Löbl za svoji práci na ministerstvu obchodu vysoké státní vyznamenání. Za několik měsíců, 24. listopadu byl překvapivě zatčen. V knize “Trýzeň svědomí” popisuje svoji tříletou vyšetřovací vazbu do 24. listopadu 1952, proces a osm let vězení až do roku 1960, kdy dostal milost. Trest smrti mu změnili na doživotní vězení. Ve svém zklamání se ve vězení pokusil o sebevraždu tím, že si přeřezal tepny a špínou ze stěn si chtěl otrávit krev. V knize, kterou možno nazvat i zpovědí, se tento bývalý prominentní marxista a komunistický politik upřímně přiznává k svému omylu. V hluboké, přesvědčivé analýze současně ukazuje, že podstatné základy komunistické ideologie spočívají ve lži a falešných slibech, které se opírají o nelidskost a teror. Přes trýzeň svého svědomí a pes utrpení v stalinských vězeních přichází Löbl k osobní vyrovnanosti a vnitřnímu životu. Mnozí jiní komunisté museli svou dobrou víru zaplatit životem nebo deportací do vyhnanství. A to ještě nemluvíme o miliónech těch, kteří přišli o život z náboženských či mravních důvodů. O těch se bude ještě hovořit.

* Kromě Solženicynova díla “Souostroví Gulag” existuje i další, výslovný “průvodce” po táborech a vězeních: Avrahám Šifin, “SSSR, Průvodce po vězeních a koncentračních táborech v Sovětském Svazu, uspořádaný podle měst, oblastí a krajů” od vydavatelstva Stephanus, Uhdlingen 1980.

** Prof. Eugen Löbl: Trýzeň svědomí, Toronto 1978.

Svatý Martin

Rytíř milosrdenství

Wilhelm Hühnermann

Za několik týdnů se chystali na cestu. Ještě jednou projížděli Martin a Festus rájem svého dětství. Loučení s tolika důvěrně známými místy bylo těžké, ale těšilo je, že zůstanou pohromadě.

Koncem léta se časně ráno vydali na cestu. Matka s několika služkami jela v cestovním voze, tribun, Martin a Festus se vyšvihli do sedel. Praporec sabarských kopiníků je doprovázel. Z otroků si Florus vzal pedagoga Aristona, čeledína Rufa a osobního sluhu Narcise. Mladý Demetrius řídil vůz se zásobami, tažený dvěma těžkými koňmi. Z věží pevnosti se do mlhavého

rána nesl zvuk trumpet, celá kohorta utvořila špalír a provolávala odcházejícímu komandantovi poslední vivat.

Na vrcholcích hor už ležel první sníh, ale když projeli průsmyky Judských Alp, objevila se před cestujícími v posledních slunečních paprscích nádherná země Itálie. Za dva týdny byli u cíle. Římské město Tricinium, dnešní Pavia, se svými věžemi a tvrzemi tyčilo z mlhy, pokrývající dalekou rovinu.

Biskup v Ticiniu

Oba desetiletí seděli na tvrdých trojnožkách a škrábali svými pery na listy papýrusu. Jejich učitel Ariston si zatím četl o tajemstvích Egypťanů v knize, kterou mu poslal jeho starý učitel Jambichus a jejíž obsah ho tak upoutal, že jen občas zběžně pohlédl na své žáky.

“Hloupé téma,” vzdychl Festus a ohryzával kalamus, kovové držadlo pera.

“Také bych raději psal něco jiného než zrovna o slavících,” zašeptal Martin a hůlkou ze slonoviny uhlazoval svůj list. “To je článek pro děvčata, ale ne pro římské chlapce.”

První jarní světlo vpadalo otevřeným oknem, zahánělo stíny větví pohybujících se v jemném vánku a na žlutavém papíře vytvářelo zlatavé oblouky. Z kasárenského dvora zaléhaly údery kopyt a ostré povely poddůstojníků.

“Jezdit na koni je krásnější než psát úkoly,” pošeptal Martin spolužákovi.

“Copak, moji žáci,” ozvalo se od stolu. “Nedovedete udělat svou práci?”

“Pche!” vzdychl Martin. “Nemohl bych psát o koni místo o slavících?”

“Mně se to také zdá nudné!” přitakával kamarádovi Festus.

“Ale vždyť to není tak těžké,” mračil se učitel. “Máte přece jako předlohu nádherné Vergiliovy verše a je potřeba jen je převyprávět. Ještě jednou vám je přečtu. Dŕvejte pozor!”

“Když v topolovém houští slavík oplakává své potomstvo, holátka, která zlý venkovan tajně ukradl z hnízda, tu sedí ve větvích celou noc, stále znovu vyluzuje slastné elegie, které se do daleka ozývají v údolí.”

“Slastné elegie, to je nesmysl,” mručel Martin.

“Vůbec ne! Žalozpěv slavíka působí slast naslouchajícímu člověku. Ale teď pište! Ještě na to máte hodinu. Pak budeme pokračovat s řeckou gramatikou.”

“To je ještě horší,” říkal si Martin a zíral do kalamáře, jako by mu z černé šťávy duběnek měla přijít inspirace.

Sotva dostali na papír pár řádek, když se ke dveřím blížily těžké kroky.

“Otec,” pošeptal Martin svému druhu. Ariston vyskočil, když vstoupil tribun.

“Nechtěl bych rušit,” řekl Florus zvesela. “Jen se chci podívat, jestli se chlapci pilně učí. Copak to píšete?”

“Úlohu o slavíkovi,” vypravil ze sebe Martin a zatvářil se přitom tak nešťastně, že se tribun hlasitě zasmál.

“O slavíkovi?” obrátil se na pedagoga.

“Jedná se o převyprávění několika Vergiliových veršů. Teď právě čteme Geogricu. Je nedostižná čistotou a líbezností řeči.”

“Hodný, hodný! O čem pojednává ta kniha?”

“O zemědělství a chovu dobytka, kromě toho o pěstování stromů, včel a květin.”

“U Herakla!” vrčel důstojník. “Chceš udělat z chlapců rolníky, pastýře nebo zahradníky? A co to plácání o slavíkovi? Mají snad za svitu měsíce poslouchat klokotání ptáků? Ne, můj milý Aristone. Nech hochy raději psát o Alexandrově bitevním oři! Jak se vlastně jmenuje?”

“Bucephalus!” nadšeně vykřikl Martin.

“Ale o tom Vergilius nic nepraví, a my přece čteme právě tohoto básníka,” chabě se hájil učitel.

“Tak dobrá! Ale nenapsal Vergilius žádné jiné verše, které by se lépe hodily k římským chlapcům?”

“Znám jich pár, které se mi líbí lépe, jsou v Aeneidě”, hlásil se Martin.

“Jak znějí?”

Hoch vyskočil a sypal ze sebe jasným chlapeckým hlasem:

“Tu regere imperio populos Romane memento.

Parcere subjectis et debellare superbos!” -

“Římě, dej pozor! Ovládni národy světa!

Šetři toho, kdo se připojí, ale rozdrť rebely!”

“Nádherné, nádherné! Úplně skvělé, můj synu!” zářil otec. “To byla dobrá odpověď! Za to tě musím odměnit. Máte dnes volno!”

Hoši s jásotem sbalili papíry i psací náčiní a vyrazili do krásného jarního rána.

“Vidíš, Aristone,” řekl tribun. “O takových verších je máš nechat psát úlohy, a ne o cvrlikání slavíka.”

“Jistě, pane,” vzdychl mladý učenec, ale tajně se radoval, že se teď bude moci v klidu věnovat svému studiu.

“Copak, utekli jste pedagogovi?” smál se starý Rufus, když hoši, štěstím bez sebe, vpadli do stáje.

“Otec nás vysvobodil od škrábání perem, protože jsem znal verš, který se mu líbil,” odpověděl radostně Martin a rychle odvažoval svého poníka.

“Tribun je velkorysý,” jásal Festus, přehazuje pokrývku přes koně. “Kdyby nebyl přišel, museli bychom teď psát úkol o slavíkovi.”

“O slavíkovi?” šklebil se čeledín. “To se skutečně dá těžko čekat od dvou pyšných římských hochů.”

“Uměl bys něco napsat o slavíkovi, Rufe?” ptal se Martin.

“Já? Bože, uchovej! Nedovedu napsat ani písmeno. Tak jedťte, ale nesrazte si hlavu.”

“Žádný strach, Rufe!” smál se Martin a vedl koně ze stáje. Pak vyrazili, až jiskry létaly.

Na rozlehlé písčité pláni mezi řekami Tessino a Gravelone cvičila švadrona. Zářícíma očima chlapci přihlíženi, jak útočí, pak podle zvuku trubky jezdí na koních a konečně na nový rozkaz v plném trysku zastaví koně.

Čím větší důvěru máme, tím více nás Bůh obšťastňuje a přitahuje k sobě. Záleží to tedy z velké části na nás, zda se nám dostane milosti nebo ne, a v jakém stupni se tak stane.

Anette di Rocca

P. Giovanni Sala, TJ

Křesťanská víra a řeč

Jak se změnou řeči může pohřbít obsah víry

Dr. Giovanni Sala je profesorem na jezuitské škole v Mnichově - Pullachu. Přinášíme našim čtenářům jeho úvahu, která poukazuje v konkrétních příkladech na jednu z plíživých forem, jak je možno nahlodávat samu podstatu katolické víry. Je užitečné se s ní seznámit, abychom dokázali včas rozpoznat její domácí aplikace.

Spojení křesťanské víry a řeči, o kterém jsme doposud mluvili, poukazuje na jeden nápadný aspekt krize, ve které se církve v současné době nachází, totiž že s vytrácením klíčových slov, jimiž jsou v Písmu svatém a v církevním učení vyjádřeny pravdy a hodnoty nadpřirozeného řádu spásy, padají i obsahy víry. K tomu uveďme několik příkladů.

a) Když se v 70. letech objevil předběžný německý jednotný překlad Písma svatého, konstatovali čtenáři a posluchači, že specifické termíny zjevení tedy i hlásání církve, na které byli zvyklí (panenství, pokorný, blažený a další), buďto zmizely, nebo se už neobjevují na určitých místech. Důvodem pro odstranění těchto typicky křesťanských slov bylo, jak se tehdy tvrdilo, že tyto termíny se v současné němčině již nepoužívají, a proto tím spíše jim nikdo nerozumí v křesťanském smyslu. Při jedné diskusi na toto téma jsem se odvážil říct, že kdyby

misionáři, kteří první evangelizovali tuto zemi, se řídili těmito kritérii, uctívali by Němci ještě dnes Odina, Wotana a Walhalu, protože představy jediného Boha Stvořitele, který z ničeho stvořil svět a existuje jeden ve třech osobách, ležely zcela mimo slovní i poznávací horizont starých Germánů. Jistěže, samotná artikulovaná slova ještě nic neznamenají. Ale slovo může fungovat jako nosič, který zavádí do kultury nové obsahy a nové poznatky. Nevyjádřená víra je prázdná víra a prázdnou víru nelze rozlišit od nevěry.

b) Když se v r. 1988 řešila v Německu otázka, zda může laik pronášet v rámci liturgie homilii, biskupové v pastýřském listu zdůvodňovali, že to není možné. Ačkoliv věděli, s jakým odporem se v Německu staví mnoho laiků proti dosavadní legitimní praxi církve, snažili se sice všemožně získat čtenáře a posluchače pro své stanovisko, ale ani jednou přitom nepoužili slovo “psolusnost”. Mohlo by se zdát, že je to náhoda, kdyby ovšem tomu tak nebylo i v jiných pastýřských listech těchto pastýřů. Poslušnost, která patří k základům náboženství a víry, se dnes hodnotí spíše jako podlézavost a pochlebnictví, a musí prý být proto z církevního slovníku odstraněna. Za současné “povětrnostní situace” v Německu se to zdá zcela pochopitelné. Neméně však se sluší připomínat s důrazem, že život v církvi a s církví, která se zrodila z poslušnosti Ježíše Krista, je bez poslušnosti něčím zcela nemožných.

c) Uvedu ještě jiný příklad, jak se stejnou taktikou může šířit dogmatický balast v učení církve. P. Utz, dlouholetý profesor ve Frigurgu, píše o tom v jednom svém článku. Ve druhé a třetí eucharistické modlitbě Římského misálu se kněz modlí nad dary k Bohu - posvěť je, ať se nám stanou Tělem a Krví našeho Pána Ježíše Krista. Tato slova vycházejí z dogmatického pojmu přepodstatnění (transsubstanciacie, ať se stanou...). Ve Švýcarském misálu však byla tato slova obměněna, a již se zde nehovoří, ať se stanou..., nýbrž aby nám zpřítomnily Krista. Výsledek konsekrace tedy není proměnění, ale pouze zpřítomnění Ježíše Krista. O jaké zpřítomnění se jedná? Stačí se přece podívat do německého Věčného rejstříku II. vatikánského koncilu, abychom tam našli všechny druhy přítomnosti Krista s výjimkou právě té nejdokonalejší a jedinečné přítomnosti, totiž té, která vzniká změnou celistvé podstaty chleba na podstatu Těla a změnou celistvé podstaty vína na podstatu Krve (DS 1652).

Autoři překladu Švýcarského misálu, který dokonce schválili biskupové, důmyslným způsobem “řali” do gordického uzlu, jak vyřešit chápání eucharistie jakožto předmětu sporu, který odděluje reformaci od katolické církve. Protože jestliže je Kristus jen zpřítomněn uprostřed obce věřících, pak k tomu, abychom si připomněli památku jeho smrti a zmrtvýchvstání, nepotřebujeme ani svátostné kněžské svěcení ani proměňování chleba a vína. Pak by bylo okamžitě možné slavit spolu s protestanty “společenství večeře Páně”. Jenže k tomu by bylo ještě zapotřebí odvolat výsledky Tridentského koncilu. Jak P. Utz dodává, musel být po intervencích z řad duchovních takový zavádějící překlad misálu na zásah Svatého stolce opraven.

d) Podobně to platí o nejednom teologickém traktátu z pera současných teologů, zvláště pokud jde o kristologii (nauku o Ježíši Kristu).

S velkou literární výmluvností se zde hovoří o tom, jak velice se nám Bůh v člověku Ježíši přiblížil, jak se Ježíš beze zbytku angažoval pro Boží věc; nikde však není ani zmínka o tom, co řekl koncil v Chalcedonu, že totiž Ježíš Kristus je v jediné osobě pravý Bůh a pravý člověk. Prosazuje se tu spíše kristologie bez dogmat a bez ontologických termínů, takže Ježíš splývá s velkou autoritou, jaké znají velká náboženství lidstva, a jaké proto oděla do roucha nadčasového absolutního nároku.

Závěr: Cesta a ukazatele směru

V úvodu svého pojednání jsem se odvolával na původní pojetí křesťanské víry jakožto “nové cesty”. Na této cestě, jediné, po které jdeme vstříc Bohu, který opět přijde, působí slova Božího zjevení a slova církve, která střeží čistotu zjevení a věrně je vykládá (LG 25c), jako bezpečné směrovky na rozhodujících místech této cesty. Politováníhodná dezorientace mnoha putujících pramení z toho, že vybraná slova se stále více a více nahrazují jinými slovy, která

lichotí uším (2 Tim 4,3), protože se prý lépe hodí do postkřesťanské kultury, která je na postupu. Tak se staly ze spolehlivých ukazatelů vějičky, které se točí sem a tam podle toho, kam právě táhne kouř veřejného mínění, a lidé jsou tak uváděni do omylu a do zmatku.

Vyznáním víry nevyjadřujeme důvěru nějakému neznámému Bohu (Sk 17,23), ani neurčité nejvyšší bytosti, nýbrž Otci našeho Pána Ježíše Krista, od něhož nám on jako jeho jednorozený Syn přináší poselství (J 1,18). Proto má tato víra zcela přesně určený obsah: je to skutečnost spásy, která je obsažena ve slovech zjevení, a tato slova nám zprostředkuje naše “matka a učitelka” církev autoritou Ježíše Krista (LG 25).

Podle referátu na letošní velikonoční akademii v Kevelaeru přeložil -lš-

Tomáš J. Bahounek OP

Dědictví otců zachovej nám, Pane

9. Charisma a lidské úsilí

Slyšeli jsme z Písma o Božích blahoslavenstvích. Jenže ne každý plačící a tichý atd. je blahoslavený. A tak bychom se měli zamyslet nad tím, co jsou pravá Boží charisma a co je pouze lidské.

Když pisatel Života sv. Konstantina-Cyrila zachycuje jeho mládí, uvádí, že “s bystrostí se u něho pojila píle a jedna druhou překonávala... Více však než učenost dával najevo dobré chování.”(4) Tato slova vystihují celý jeho život. Charisma velkého nadání, které od Boha přijal, pilně rozvíjel. Přitom dbal na rovnováhu mezi rozumem a vůlí.

1) Bůh nás zahrnuje rozličnými dary. Některé jsou určeny jen pro nás; jako posvěcující milost, která z nás činí Boží děti, dává nám účast na Boží přirozenosti. Jiné Boží dary jsou určeny pro druhé, jako třeba dar uzdravování.

Charismata jsou zvláštní milosti, které Duch svatý dává některým jedincům s ohledem na celkové dobro Božího lidu. Tradiční označování charismatu jako milosti zdarma dané obsahuje jakési znárodnění. To proto, aby se charisma odlišilo od posvěcující milosti. Ale čím se liší doopravdy? Na rozdíl od posvěcující milosti, která je trvalým stavem duše, charisma je dočasné zaměření k duchovnímu dobru, schopné přímo dobře posloužit tajemnému Tělu Kristou. Charisma je tedy něco prchavého. Neobejde se však bez lidské součinnosti. Bez ní by se tato schopnost ani na chvíli nerozvíjela. Nadaný jedinec by je svou nečinností už v zárodku pochoval zrovna jako služebník, který zakopal hřivnu. (MT 25,25)

V Životě Konstantinově se dozvídáme, jak po rozhodnutí oddat se plně Bohu pilně se učil z děl sv. Řehoře. Chlapec některým místům nerozuměl. Jednou se tam objevil nějaký vzdělaný muž a Konstantin ho prosil, by se mu věnoval. “Ale on zakopal svou hřivnu a odbyl jej: ‘Nenamáhej se, chlapče, neboť jsem se pevně zařekl, že co živ nikoho tomu učit nebudu.’” (3) Postrádal vědomí odpovědnosti za Boží dar.

Jsou tu však ještě jiní, kteří se snaží falšovat charisma. To jsou falešní proroci. Sv. Pavel důrazně varuje před takovým pokušením. (1 KOR 12,1-4) Dnes je jich celá záplava. Jak se pozná pravé charisma od falešného? Podle pravé víry, jak ji uchovává vykoupený Boží lid. Co odporuje tradici víry, nemůže být pravé charisma.

Je tu ale ještě jedno závažné měřítko: pravá charisma, mající sloužit dobru celého Božího lidu, si nemohou navzájem odporovat. Pravý křesťanský charismatik se pozná podle toho, jak se podřizuje řádu, který mu stanoví Duch svatý, a dále dle snahy posloužit společnému dobru.

Mezi charismatiky a církevní budovou to někdy skřípe. Je tam napětí. Pravé charisma se zde pozná po ovoci. Napětí mezi opravdovými charismatiky a Církví přináší ovoce. Charisma a Církev si ve skutečnosti neodporují. Charisma jednotlivce přináší podnět, Církev zajišťuje vedení a řízení tohoto podnětu. Boží lid by bez takových podnětů zkoznatěl v byrokracii, kdežto charismatické vzmachy by bez řízení byly jen živelným puzením.

Charisma velkého nadání usnadňuje studium. Avšak mnozí hřeší na tuto skutečnost už od mládí, zejména během studia. Protože se lehce učí, navyknu si lenosti. Výsledky bývají sice

okázalé, třebaže jejich příčinnost je chabá. Jejich nadání je drží na značné úrovni. Takové výsledky však neodpovídají tomu, co mělo vzejít z jejich rozmnožených hřiven. Co z toho plyne? Takoví lidé neplní požadavky kladené na Boží dar. Mnozí nadaní křesťané zase dovedou své hřivny k svému osobnímu prospěchu dobře prodávat světu.

Představme si, že by byl sv. Cyril užíval nadání jen k tomu, a by se měl dobře, aby dosáhl solidního postavení. Copak bychom ho dnes oslavovali jako našeho slovanského apoštola?

Je příznačné, že v lidském životě většinou nevykonali nejvíce ti jedinci, kterým Bůh dal velké nadání, nýbrž spíše ti, kteří byli jen průměrně nadaní, ale spojili své průměrné hřivny s nadprůměrnou příčinností. Zde se ukazuje, jak Bůh žehná takové příčinnosti. Vzpomeňme si na Eisteinovy těžkosti na střední škole. Nebo si připomeňme třeba sv. Jana Vianneye, který propadal v době studia a svým přičiněním překonal ty nejnadanější; vykonal v životě víc než všichni jeho nadaní spolužáci. Vroucí modlitbou a duchem kajícího si získal Boží přízeň; ukázal pak všem, co znamená lidské úsilí v podobě píle, která se musí spojovat s každým charismatem.

2) Když uvádí o Konstantinovi jeho životopisec, že “více než učenost dával najevo dobré chování”,⁽⁴⁾ naznačuje tím, že usiloval o soulad mezi životem rozumovým a mravním, mezi životem rozjímavým a činným. Takový život je zaměřený na díla, ve kterých se prolíná rozjímání a jeho praktické uplatnění. Právě to vyznačuje především apoštolskou činnost. Jádrem rozjímání je při apoštolátu nejen láska k myšlence, ale i k Bohu a bližním, kterým má být myšlenka sdělena.

Soulad se tu dosahuje hlubokým vnitřním zaměřením na Boha, které bude během činnosti omezeno na zvláštní připravenost a pohotovost, aby se během rozjímání znovu uvedlo do chodu.

Zmíněná věta z Života Konstantina nám sděluje, že v duchovnosti tohoto apoštola byl dokonalý soulad mezi rozumem a srdcem. Proto často čteme o sv. Konstantinovi, že po splnění úkolu se vracel do samoty, k modlitbě a studiu. Touto cestou dospěl k tomu, že Boží dary přinášely hojné a znamenité plody. Jeho vzácný příklad nám navždy ukazuje cestu hodnou následování. Sv. Cyrile, oroduj za nás!

Na aktuální téma

K přijímání na ruku

V poslední době se rozvířila kampaň kolem “neposlušného řeholníka” P. Filipa M. Stajnera OP. P. Filip je dominikán, který po svém kněžském svěcení působil dva a půl roku ve Spojených státech, kde poznal zblízka světla a stíny Církve na Západě.

Bližší jsme ho poznali při novém vydání knihy sv. L. M. Grigniona z Montfortu “O pravé mariánské úctě”, proto jsme se s ním telefonicky spojili, aby nám sdělil některé podrobnosti svého jednání v souvislosti s nedávnou žádostí našich biskupů ke Svatému stolci.

Redakce Světla: Kolují různé protichůdné zprávy o vašem nedávném setkání se Svatým otcem, ke kterému došlo v souvislosti se žádostí našich biskupů, aby Svatý stolec povolil v našich zemích podávat sv. přijímání na ruku. Předal jste papeži žádost 142 českých kněží, aby Svatý stolec této žádosti nevyhověl. Co vás přimělo k tak radikálnímu vystoupení proti žádosti našich biskupů?

P. Stajner: Především bych chtěl upřesnit, že se nejednalo v první řadě o předání kněžských žádostí, ale především o to, abych papeži předložil svůj spor, do kterého jsem se dostal s P. provinciálem Dukou a s panem kardinálem Vlkem. Byl jsem totiž jejich článkem v Katolickém týdeníku obviněn z neposlušnosti a nedostatku úcty vůči biskupům, když jsem rozeslal většinu našich kněží svůj dopis, ve kterém jsem podal informaci o úskalích, jaká s sebou přináší praxe podávání Eucharistie na ruku, a nabídl jsem jim text kněžské žádosti, aby Svatý otec požadavku České biskupské konference nevyhověl.

Nejsem si totiž vědom ani neposlušnosti ani nedostatku úcty k biskupům. Křesťané totiž mají právo a někdy dokonce i povinnost sdělit pastýřům církve své mínění o věcech týkajících se

prospěchu Církve. Jelikož již bylo pozdě sdělovat něco biskupům, obrátil jsem se na kněze, kteří jsou spolupracovníky biskupů ve výkonu pastýřské služby a kterých se problém podávání Eucharistie především týká.

Nevím, proč je projevem neúcty vůči biskupům, když jsem podrobně informoval kněze a spolu s nimi podal Svatému stolci podrobnější podklady pro důkladnější zvážení otázky, která je stále ještě otevřená. Nebouřím se proti biskupům a neznevažuji jejich posvátnou autoritu. Již 9. 7. jsem jim napsal, že se rozhodnutí Svatého stolce podřídím, ať rozhodne jakkoliv, ale je věcí mého svědomí, abych se teď postavil proti zavedení praxe podávání na ruku.

Redakce Světla: Proč jste tak zaujatý proti podávání Eucharistie na ruku?

P. Stajner: Když jsem byl svěcen na kněze, udělalo na mne hluboký dojem, když arcibiskup Vaňák světil s použitím křížma prsty mých kněžských rukou, které se zakrátko měly dotýkat proměněné Hostie. Někdo si může myslet, že jsem se “zkazil” v Americe, protože během seminárních studií jsem se nijak vyhraněně “tradičně” neprojevoval, ale ve skutečnosti můj postoj hluboce změnilo právě kněžské svěcení.

Ve Spojených státech jsem dva a půl roku v poslušnosti místních norem podával svaté přijímání i na ruku, ale byl to pro mne mnohdy otřesný zážitek, zvláště v případě mládeže a dětí, které často dávaly najevo spíše svou ledabylost než prostou dětskou víru a úctu ke svátostnému Kristu.

Viděl jsem, jaké ovoce přinesl tento způsob podávání Eucharistie po dvaceti pěti letech. Poznal jsem, že náboženský život není zdaleka výsledkem rozumových konstrukcí a inteligentního chápání, jako spíše celobytným postojem, který v sobě zahrnuje i přirozené viditelné symboly, jimiž se víra vyjadřuje a rozvíjí. Abychom totiž na něco intenzivně mysleli, zpřítomňujeme si to symboly, gesty, obrázky. Z tohoto hlediska je přijímání do úst symbolicky mnohem vhodnějším, pokornějším a tajemnějším gestem vztahu ke svátostnému Kristu, který prostřednictvím kněze sám obsluhuje hosty Beránkovy hostiny, než jak je tomu v případě určité “samoobsluhy”, kdy si přijímající podává do úst sám.

To už nemluvím o tom, že jsem byl svědkem, jak si lidé i oprašovali ruce od úlomků Nejsvětější svátosti. Jednou jsem našel dokonce zastrčenou Hostii v kostelní lavici. I hygienické důvody svědčí spíše proti této praxi s upocenými rukama, většinou bez možnosti umytí po určitých vlastních úkonech a obsluze batolat, včetně bacilů od “pozdravení pokoje”. Jsou to snad důstojně připravené ruce, jimiž si mají věřící podávat do úst? Když se náhodou stane, že se kněz dotkne jazyka, má si samozřejmě své prsty očistit do “utěrky” - purifikatoria.

Redakce Světla: Je ovšem zajímavé, že i přes důvody, které uvádíte, prvotní Církev až do 10. století podávala Tělo Páně na ruku. Myslíte snad, že Pán Ježíš při poslední večeři podával apoštolům do úst?

P. Stajner: Byl bych opatrnější s tvrzením, že to byla běžná praxe prvotní Církve. Jistě existovalo, že si křesťané sami podávali Tělo Páně v případě krvavého pronásledování Církve, když nebyl k dispozici kněz, který by jim podal svátostnou posilu před smrtí. To dovolení platí dodnes. Ovšem papežové a jiní církevní Otcové ze 4. - 6. století jasně hovoří o jediném řádném způsobu podávání Eucharistie, totiž do úst. Intelektuálové, kteří dnes prosazují praxi podávání na ruku, obvykle citují jediný text ze 4. století, připisovaný sv. Cyrilu Jeruzalémskému, o jehož pravosti někteří teologové důvodně pochybují. Přijímání na ruku je přímým vlivem protestantské praxe ze 16. století. Dá se usuzovat, že stejně jako tehdy i dnes je výsledkem této praxe úpadek eucharistické víry a úcty. Právě nahrazení oltářů stole čelem k lidu a přijímání na ruku byly dvě věci, které v 16. století vyvolaly ztrátu eucharistické víry u anglikánů.

Kardinál Ratzinger upozorňuje na neustálé působení Ducha svatého v dějinách Církve a varuje před “romantickým archeologismem” - vykonstruovanou liturgií podle dávných časů. Ta dokonce spíše bývá produktem pouhých domněnek než přesnou kopií prvotní praxe. Navíc na Blízkém východě je dodnes známkou pohostinnosti, že hostitel podává pečlivě připravené sousto hostům přímo do úst. Jsou lidé, kteří se domnívají, že tak tomu mohlo být i při poslední večeři.

Redakce Světla: Musíte však připustit, že i přes tyto důvody v řadě zemí na Západě se mohou věřící sami rozhodnout, jak přijmou Tělo Páně. Proč nedat tuto možnost i věřícím u nás?

P. Stajner: Někteří věřící mají vážné důvody, aby považovali podávání na ruku za méně uctivé než do úst, a pohoršovalo by je, kdyby měli být přímými svědky takového způsobu zacházení s Nejsvětější svátostí. Církev vždycky brala ohledy na to, aby nepohoršovala maličké. Tím spíše není třeba urážet oprávněný cit věřících v zemi, kde by se tato praxe teprve zcela nově zaváděla. Navíc i na Západě, který máme tendenci napodobovat, se vedou vážné debaty o vhodnosti přijímání na ruku. Různá vzkvétající společenství mladých přijímají vkleče a do úst. Ani sestry Matky Terezy nesmějí přijímat na ruku. Matka Tereza sama, když se jí v USA ptali, v čem vidí největší světové zlo, odpověděla: "Kdykoli cestuji po celém světě, nejsmutnější věcí pro mne je, když vidím věřící přijímat na ruku," a dodala: "Když lidé ztratí úctu ke Kristu v Eucharistii, ztratí úctu i ke Kristu v bližním."

Redakce Světla: Jak jste se vůbec dostal tak rychle ke Svatému Otci?

P. Stajner: Musím upřímně přiznat, že první myšlenka, která mě při pozvání papežským sekretářem napadla, byla: "To zařídila Panna Maria." Když jsem 23. 7. dokončil přípravy dokumentů pro Svatého otce, telefonoval jsem do Vatikánu, aby mě přepojili do Castel Gandolfa na papežova osobního sekretáře. Toho jsem pak žádal, abych své dokumenty včetně žádostí ostatních kněží směl předat osobně jemu nebo někomu z papežova sekretariátu. Sekretář mě přímo ohromil otázkou: "Nechtěl byste koncelebrovat se Svatým otcem a předat vše přímo jemu?"

V sobotu jsem přijel do Castel Gandolfa. Byl jsem uveden dovnitř spolu s několika desítkami italských kněží a laiků - rogacionistů, kteří slavili stoleté jubileum svého společenství. (Do paláce se ten den marně dobývala skupina Poláků.) Po mši svaté kněží po jednom přistupovali ke Svatému otci, který stál u oltáře. Když jsem přišel na řadu, poklekl jsem a políbil papežský prsten. Představil jsem se a vyňal z obálky svůj překlad Grigniona z Montfortu. Svatý otec se zeptal, zda jsem z Čech. Pak jsem mu s další obálkou předložil svou spornou záležitost a nakonec tlustou obálku se 142 kněžskými žádostmi. Přitom jsem česky řekl: "Svatý otče, zde čeští kněží prosí, aby Svatý stolec u nás nepovolil podávání Eucharistie na ruku." Papež hlasitě povzdychl a několikrát vážně pokýval hlavou. Pak se napřímil, pohládl mě po tváři a dal mi požehnání. Přistoupil ke mně sekretář, dal mi pět růženců od Svatého otce a ještě se mnou podrobně hovořil o mých dokumentech. Vylíčil jsme mu podrobněji podstatu svého sporu, vrátil vypůjčenou albu a štolu a pospíchal zpět domů.

Redakce Světla: Co této cestě říká váš představený?

P. Stajner: Ačkoliv na každou cestu do ciziny musím mít jeho souhlas, tuto cestu jen přímo ke Svatému stolci jsem nehlásil, protože jsem měl důvodné obavy, že by mi ji znemožnil. Jinak jsem se cestou vůbec nikde nestavoval. P. provinciál mě nyní trestá za to, že jsem jej neuposlechl a nepředal dopisy kněží na provincialát. To jsem však podle svého svědomí nemohl udělat, protože kněží své dopisy neadresovali na provincialát, ale mně jakožto prostředníku, který je doručí na místo určení. Kdybych jednal jinak, nakládal bych s jejich majetkem proti jejich vůli a oklamal je, což je v rozporu s Božími příkázáními.

Redakce Světla: Děkujeme za rozhovor a informace.

-red-

Vody opadly - a co dále?

V 16. čísle Světla v článku "Co s načatým večerem" přemítá Václav Uhlíř o naší křesťanské povinnosti zajímat se o ty naše bratry a sestry, kteří žijí mimo naši pozornost a mimo náš zájem o samotě a v opuštěnosti, a tedy v nemalém duševním strádání. Je to úvaha, která staví proti sobě utrácení času ve vybavených domácnostech a tesknou opuštěných jedinců. Čteme-li tyto řádky dnes, neubráníme se dojmu, jako by s bystrozrakým předstihem probouzely naši vnímavost k potřebám bližních, které jsme si neuvědomovali, dokud nás z naší lhostejnosti na čas

nevyburcovaly přívaly záplavových vod.

Vody už opadly a sdělovací prostředky nás informují, jak se kumulují prostředky na pomoc postiženým. O tom, jak jsou na tom lidé, kteří se tlačí v náhradních ubytovnách, máme pramálo informací. Sem tam se objeví postesek, že postižená místa stále marně čekají na slíbenou pomoc. Život těch nepostižených se vrátil do normálních kolejí s předpokládaným povědomím, že z toho nejhoršího jsme venku a nikdo už není bezprostředně ohrožen.

Tíživá situace

Důsledky přírodní katastrofy však jinak působí na ty, které bezprostředně postihly, a jinak na ty, kteří je přečkali v bezpečí. Zatímco z povědomí těch druhých se s odstupem času první dojmy postupně vytrácejí, u těch prvních s časem roste vědomí utrpěné ztráty, roste přetížení, nervozita, pocit křivdy a opuštěnosti a naopak klesá odolnost a schopnost přizpůsobení. Uvědomíme si, že tito lidé ztratili nejen celý svůj majetek, ale i celé své hmotné i duchovní prostředí, zázemí, denní kontakty, společenství, sebeuplatnění a perspektivy. Především starší lidé se mohou cítit úplně vykořenění. A s těmito chmurnými myšlenkami tráví čas v provizorních prostorách s lidmi, které si nemohli vybrat podle svého vkusu a kteří jsou stejně nervózní, nedůtkliví, netrpěliví a přecitlivělí a z nichž někteří řeší svou tíživou situaci způsobem, který ještě více komplikuje postavení těch ostatních. Starší občané se v nové situaci často velmi obtížně orientují, jsou bezradní, nerozhodní, a proto i bezbranní vůči jiným, kteří jsou ochotni zneužít jejich postavení.

Každý, kdo např. musel strávit nějaký čas v nemocnici, ať si vzpomene, jak počítal dobu do hodiny návštěv, jak vyhlížel ke dveřím, kdy se objeví známá tvář. To ale věděl, že po propuštění se opět bude moci vrátit do svého prostředí a ke svým drahým. Jsou lidé v ubytovnách, kteří už takovou vyhlídku namnoze nemají, ale s povděkem by přijali někoho, kdo se k nim vrací a na chvíli je potěší alespoň svou společností, zájmem a vlídným slovem.

Nehmotná pomoc

Za této situace si nikdo, především nikdo z nás křesťanů nesmí myslet, že vykonal všechno, co mohl, když předal charitě nepotřebné svršky, kus vyřazeného nábytku, přispěl na nedělní sbírku a koupil si několik dluhopisů. Povodeň se i nadále týká nejen těch, kteří byli zatopeni, ale nás všech. Dokud poslední z postižených nezíská nový trvalý domov, nemůžeme si dopřát klidu. Jsme povinni totiž myslet nejen na zmírnění hmotné nouze, ale i na duševní strádání postižených, které ve svých důsledcích může být mnohem tíživější a katastrofálnější. Je to pro nás smutnou vizitkou, jestliže nás předejdou svědkové Jehovovi a jiné sekty a nabízejí postiženým svou "duchovní pomoc".

Nemysleme si, poskytování potřebné pomoci je nadále již záležitostí příslušných institucí. Ani Charita, ani Červený kříž, linky důvěry nebo obecní úřad nemohou stačit na všechno. Především se nemohou věnovat osobně jednomu každému, a přece jeden každý má právo na naši pomoc. Proto bychom měli překonat své pohodlí a věnovat postiženým především tolik času, kolik jen můžeme. Snad by nebylo tak obtížné vytvořit ve farnostech dočasná dobrovolná sdružení, která si budou ochotna a schopna opatřit potřebné informace o tom, kde jaké pomoci je zapotřebí, shromáždí ty, kteří jsou připraveni něco udělat a obětovat. Musíme pamatovat nejen na ty, které známe, ale i na ty, které neznáme, protože to mohou být právě oni, kterým nezbyl vůbec nikdo, o koho by se mohli opřít, komu by se mohli svěřit, na koho by se mohli spolehnout.

Duchovní podpora

Nezbytná je také duchovní podpora. Myslím, že jsme svým způsobem selhali již v průběhu samotné katastrofy. Neprojevili jsme dostatek víry a důvěry v Boha. Dívali jsme se k našemu zahanbení na mimořádné události stejnými očima jako naše nevěřící okolí. Když v Piemontu v minulém století udeřila katastrofální sucha, Don Bosko neřekl: "To je přírodní katastrofa," ale

organizoval veřejné modlitby a pobožnosti a po takovéto pobožnosti skutečně přišel kýžený déšť. My jsme ovšem měli dostatek důvodů, abychom se za odvrácení hrozících pohrom modlili ještě dříve, než se tyto pohromy dostavily (pokud doopravdy věříme). V intenzivních modlitbách a obětech je třeba dále pokračovat. Je třeba se modlit za ty, kteří jsou vystaveni zkouškám, a myslet přitom nejen na tu poslední, ale i na příští katastrofy, a to nejen u nás, ale na celém světě.

Občanská kontrola

Svou občanskou angažovanost musíme uplatnit také v tom, že využijeme současné situace, abychom promluvili do věcí veřejných. Je třeba trvat na tom, abychom se dověděli nejen o částkách, které se podařilo shromáždit na různých kontech, ale také o jejich zcela konkrétním uplatnění v souladu s úmysly těch, kteří prostředky věnovali. Především nás zajímá, kolik z těchto prostředků se dostalo konkrétním, opravdu potřebným lidem.

Výchovná příležitost

Tato mimořádná situace nám poskytuje příležitost k účinnému výchovnému působení na naše děti. Můžeme v nich probouzet vědomí společné odpovědnosti, opravdového soucitu a vnímavosti pro potřeby bližních. Vezměme je s sebou, když prokazujeme skutky tělesného nebo duchovního milosrdenství. Vysvětleme jim, proč to děláme, a navrhněme jim, aby si samy promyslely, co by chtěly podniknout pro ty, kteří se ocitli v nouzi, čeho by byly ochotny se zříci, v čem se omezit, aby mohly udělat svůj dobrý skutek. Ten bude veliký, i kdyby měl finanční hodnotu jen 5 Kč. Především jim dopřejme, aby prožily opravdovou radost z radosti, kterou způsobily svým bližním.

-lš-

Je tomu již 50 let, co nám při zkoušce z ruštiny na gymnáziu Jana Evangelisty Purkyně ve Strážnici zadala profesorka diktát, jehož text mi, nevím proč, dodnes doslova utkvěl v paměti:

Žebráci

Když jsem byl ještě maličký, strašili mě slepými žebráky a já jsem se jich velice bál. Jednou jsem se vracel domů a na schodišti u domu seděli dva slepí žebráci. Jeden z nich mě vzal za ruku a řekl: “Chlapče, dej nám almužnu!” Vytrhl jsem se mu a utekl jsem k mamince. Matka mi dala chleba a peníze, abych je odnesl žebřákům. Žebřák přijal almužnu, pohládl mě a řekl: “Děkuji ti, chlapče, ať ti Bůh dá za to věčnou spásu!”

Od té doby už jsem se slepých žebřáků nebál.

Ježíš se snížil k nám

Ten, který všem lidem dal svou vlastní plnost, ten se ponížil pro nás, a to nikoliv z přinucení, ale dobrovolně.

Ten, který je zosobněná svoboda, vzal na sebe úděl otroka.

Ten, který je vyvýšen nad všechno stvoření, stal se jedním z nás.

Ten, který ožívuje celý svět, podrobil se smrti.

Ten, který daroval lidem život, stal se živým Chlebem.

Ten, který jako Bůh stojí nad vším zákonem, přišel mezi nás, aby byl jako my podroben zákonu.

Ten, který byl přede vším časem a je až na věky, ten, který je tvůrcem všeho času, stal se člověkem mezi všemi lidmi.

Cyrl Alexandrijský (380-444)

Církevní aktuality

Vatikán odmítl bezvýhradně veškeré “oploďňování ve skle” jako nepřijatelné. Hlavním důvodem je skutečnost, že je to proti lidské důstojnosti.

V Latinské Americe vzrostl počet seminaristů v posledních deseti letech o celou jednu třetinu na 27 268 kandidátů kněžského stavu.

Příjem z církevní daně v německé katolické církvi za rok 1996 poklesl proti předchozímu roku o 8,1 miliard marek, tj. o 3,1 %. V evangelické církvi činí tento úbytek 7,9 miliard, čili 5,2 %.

Mexiko

Clara Vision je název nového katolického televizního kanálu v Mexiku. Vysílá své programy celodenně. Své jméno má od sv. Kláry, patronky médií, a také jako výraz programového záměru přinášet programy jasné a průzračné. Hlavní důraz kladou programoví tvůrci na život v rodinách a na hlásání evangelia. Zprostředkovaně dostává se toto vysílání i do Severní a Jižní Ameriky. Pomocí kabelové sítě šíří se program Kláry částečně i do Afriky. Počet diváků se odhaduje na 70 - 150 milionů.

KAI

První dáma Spojených států paní Hillary Clintonová navštívila se svou dcerou Chelsea poutní místo Fatima v Portugalsku.

Obě ženy setrvaly v dlouhé tiché modlitbě před sochou Panny Marie v místě, kde se Matka Boží zjevila pasáčkům 13. května 1917 a sdělila jim důležitá poselství, která se týkají celého světa. Jak známo, Clintonové nejsou katolíci.

Když se v r. 1993 měl uskutečnit **Světový den mládeže s Janem Pavlem II. v Denveru**, mluvili organizátoři s obavami o tom, že ve městě v souvislosti s přílivem mladých z celého světa vzroste již tak vysoká kriminalita. Když pak po skončeném setkání policie bilancovala, musela konstatovat, že právě v období tří dnů, kdy se zde mladí setkávali se Svatým otcem, v celém dvoumilionovém městě nedošlo ani k jednomu zločinu ani krádeži. I doprava probíhala bez nejmenších problémů, ačkoliv na ulicích přibýlo 450.000 chodců. Něco takového se v tomto městě ještě nikdy nestalo.

V nakladatelství **Miriam - Verlag** vyšla dlouho očekávaná kniha Alfonse Saracha *Madona a Němci, Heede - Marienfried - Schöstatt*.

Autor knihy vyjadřuje stanovisko, že lidstvo stojí nejen na prahu nového tisíciletí, ale také na prahu nového a rozhodujícího obratu ve svých dějinách. Je povoláno k tomu, aby překonalo svůj obraz světa, který po staletí formoval jeho myšlení. Hnaly je představy sebeosvobození, agrese a moci. Je nesporné, že tato cesta vede jedinečně k sebezničení. Na horizontu naší doby se ukazuje jiný ideál v postavě Ženy, která ukazuje východisko ze slepé uličky: Je to Maria. Ona otevírá pro stvoření nové možnosti. Smíření s Marií patří k prvořadým úkolům i pro německý národ, který je uprostřed Evropy, pokud nechce zradit svou dějinnou úlohu. Autor hledá zdůvodnění na pozadí událostí v Heede, Marienfried a v Schönstattu.

Sestra Briega Mc Kenna se zúčastnila konference "Boží milosrdenství", která se konala ve Wembley v Anglii. Sestra Briega patří k vedoucím osobnostem v hnutí uzdravování. Výňatky z její knihy *Zázraky se dějí*, která se stala světovým bestsellerem, jsme přinesli před časem na stránkách našeho týdeníku.

Sestra na konferenci prohlásila: Evangelizace nezačíná v Africe nebo v nějaké vzdálené zemi. Nová evangelizace začíná pro každého tam, kde je, u jeho vlastních dětí, na pracovišti a vůbec tam, kde žije.

Sestra Briega dále zdůraznila, že nyní je důležité spojit se s papežem v modlitbě za Velké

jubileum, hlouběji studovat Písmo svaté a šířit evangelium, kdykoliv a kdekoliv je k tomu příležitost. Všichni necht' mají před očima, jak mocný Bůh si umí posloužit i křehkým zdravím tohoto papeže. Jeho tělesné síly jako by byly stále slabší, ale jeho duch, pomazaný Duchem svatým, má stále velkou vedoucí sílu. Není nejmenšího sporu, že tohoto Svatého otce inspiruje Duch svatý.

Papež nás volá k tomu, abychom byli připraveni přijmout velkou milost, kterou vyleje na svůj lid. Budeme připraveni na milénium, jestliže budeme znát a také šířit svou víru, když neupadneme do malomyslnosti kvůli skandálním pohoršením, kritice a odporu proti papeži uvnitř samotné církve. "Kdykoliv slyším o případech kněží a biskupů, při kterých vstávají vlasy na hlavě, modlím se vroucně, aby se jim dostalo milosti obrácení. Já sama čerpám sílu ze spisů polské řeholnice bl. Faustiny Kowalské."

Nový kostel v Bělorusku. O tom, že malá iniciativa může vyvolat velké účinky, svědčí tato událost z Běloruska. Ve městě Molodečno u Minska byl posvěcen nový kostel katolické církve. Světitelem chrámu byl kardinál Swiontek z Minsku. Přítomni byli vysocí hodnostáři pravoslavné církve. Věřící naplnili i přilehlé náměstí. Obřad vysílala regionální televizní stanice v přímém přenosu. Městské zastupitelstvo bylo velmi hrdé na to, jak nová stavba změnila tvář města. Stavba trvala čtyři roky. Podporovali ji věřící z Německa z města Esslingen, dále německá biskupská konference a Renovabis.

-CVM-